

Op 7 juni 2013 is een delegatie van betrokkenen bij het damhertendossier op uitnodiging van wethouder Carolien Gehrels bijeengekomen in de ambtswoning te Amsterdam.

De bijeenkomst heeft als doel een gedachtewisseling over het beheer van de damhertenpopulatie in de Amsterdamse waterleidingduinen.

De wethouder geeft aan dat zij voornemens is een voorstel voor het toekomstig beheer te bespreken in het College van B&W en dat te agenderen voor de raadcommissie van 5 sept a.s.

Voor dit ambtswoningoverleg is een gespreksnotitie opgesteld waarin zijn opgenomen:

1. een verkenning van standpunten van de beheerders in de regio, de FBE NH en de provincie Noord-Holland (als bevoegd gezag). Deze verkenning is uitgevoerd door Elfrieke van Galen, als adviseur van Waternet.
2. de resultaten van de onderzoeken die door Alterra, de universiteit Utrecht en het deskundigenteam OBN zijn verricht in opdracht van Waternet.

De wethouder stelt voor de resultaten van de regioverkenning aan de orde te stellen, de onderzoeksresultaten met elkaar te bespreken, daarbij feiten uit te wisselen en toe te lichten, procedures toe te lichten en opinies te delen. Aansluitend zal zij haar conclusie van dit overleg benoemen en de vervolgstappen van het gemeentebestuur toelichten.

Een verslag van deze bijeenkomst zal aan de deelnemers worden toegestuurd.

1. Regioverkenning

Elfrieke van Galen doet verslag van de regioverkenning die zij in opdracht van Waternet de afgelopen weken heeft uitgevoerd.

Beheerders, FBE en de Provincie Noord-Holland roepen op om nu te beginnen met een gezamenlijke aanpak. Zij vinden het belangrijk dat er een integraal beheer tot stand komt in samenhang met de andere functies en kwaliteiten van het gebied.

2. De onderzoeksresultaten

Alterra:

Loek Kuiters, de vertegenwoordiger van Alterra, benadrukt dat het rapport geen draagvlakschatting betreft. Er is een beproefde methode gehanteerd die elders is toegepast op basis waarvan een gezonde populatie met een omvang van 600 damherten mogelijk moet zijn.

OBN:

Anton van Haperen, de vertegenwoordiger van het OBN-deskundigenteam, licht toe dat er is gekeken naar de balans in het systeem. Het is volgens het team niet uit te sluiten dat negatieve effecten gaan overheersen. Het team adviseert te starten met actief populatiebeheer, bijvoorbeeld aan de binnenduinrand.

Utrecht:

Uit het onderzoek van het Dutch Wildlife&Healthcentre van de Universiteit Utrecht is gebleken dat de sterfte van de afgelopen winter het gevolg is van voedselgebrek en niet van ziektes of andere oorzaken.

verslag ambtswoningoverleg 7 juni 2013

3. Procedures

Joke Geldorp, voorzitter van de Faunabeheereenheid Noord-Holland, geeft aan een ontheffing te kunnen voorbereiden op basis van een verzoek van de beheerders. Indien het vigerende beheerplan damherten geactualiseerd moet worden, verwacht de FBE daarbij ook een inzet van de beheerders.

4. Discussie

De volgende standpunten over de vraag of ingrijpen in de populatie gewenst is, worden ter tafel gebracht:

- Harm Niessen, vertegenwoordiger van de Faunabescherming acht ingrijpen in de populatie niet nodig, schade en overlast kunnen worden voorkomen door andere middelen zoals hekken en de invloed van damherten op de flora is juist onderdeel van het natuurlijk systeem. Als er meer damherten komen, is er minder begrazing door koeien en schapen nodig. De natuur regelt dit zelf. Voedselaanbod reguleert uiteindelijk de populatie. Dieren die lijden moeten zoveel als mogelijk met rust gelaten worden en het publiek moet leren dat sterven bij de natuur hoort. De beheerders hebben een verantwoordelijkheid het publiek daarin mee te nemen.
- Gerolf Bouwmeester, voorzitter van de Dierenbescherming Amsterdam, stelt dat jacht tot verstoring leidt en geen beheerdoelstelling kan zijn als het om gezonde dieren gaat. Hij pleit daarom voor reactief beheer. Wanneer een voedseltekort optreedt. De beheerder heeft een verantwoordelijkheid om lijdende dieren te helpen en zou daarvoor een goed protocol moeten opstellen, zoals dat in de Oostvaardersplassen is gebeurd. Dat protocol zou op de website gepubliceerd moeten worden, zodat het publiek deelgenoot kan worden in het afwegingskader van de beheerder. De Dierenbescherming biedt de kennis en ervaring die zij hebben met dergelijke educatietrajecten, hierbij aan.
- Volgens Jozef Linthorst, voorzitter van Vereniging Het Edelhert is er sprake van een systeem in onbalans waarin de beheerder moet ingrijpen. Reactief beheer heeft volgens hem geen zin, uiteindelijk wordt er in de Oostvaardersplassen i.h.k.v. reactief beheer 5 maanden per jaar afschot gepleegd. De omvang van de populatie zou moeten worden teruggebracht naar die van 1990 met een populatie van ongeveer 600 dieren. Er was bij die omvang nauwelijks sprake van overlast. Hekken zijn er voor om gevoelige percelen en wegen af te schermen en zijn nooit bedoeld om populaties op te sluiten.
- Han Olff, hoogleraar universiteit Groningen, vindt dat een beslissing tot ingrijpen in de populatie vooraf gegaan zou moeten worden door gedegen onderzoek gedurende een aantal jaren. De resultaten die nu beschikbaar zijn, acht hij niet voldoende voor een dergelijke beslissing.
- Aaltje Emmens, voorzitter van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland, pleit er voor nu in te grijpen in één gezamenlijke aanpak, in samenhang met de overige beheervraagstukken.
- Sjakel van Wesemael en Klaas de Jong, de beheerders van PWN en Natuurmonumenten, erkennen dat aanvullend onderzoek nuttig kan zijn voor een goed beeld van de damhertenontwikkeling, maar dat uiteindelijk de beheerders altijd voor keuzes staan waarin meerdere beheeraspecten afgewogen dienen te worden. Daarin zijn niet alleen onderzoeksresultaten leidend.
- Annette ter Kuile, hoofd Natuur en recreatie van de provincie Zuid-Holland en Saskia de Jonge en Tim Franssen van Staatsbosbeheer benadrukken dat ondanks de huidige maatregelen met hekken, er nog steeds sprake is van overlast aan de zuidgrens van de AWD.
- De vertegenwoordiger van de Raad voor Dierenaangelegenheden, Laurens Hoedemaker, bepleit een heldere formulering van doelstellingen m.b.t. drinkwater, natuur en recreatie waarin ook de relatie met de omgeving, zoals veiligheid en voorkomen van economische schade en dierenwelzijn als deel van het maatschappelijk draagvlak, wordt meegewogen.

verslag ambtswoningoverleg 7 juni 2013

- Jaap Bond, gedeputeerde van de provincie Noord-Holland, spreekt de hoop uit dat nu snel tot een vervolgstap kan worden overgegaan en onderschrijft het belang van een gezamenlijke aanpak. De provincie zal zich inzetten om die vervolgstap mogelijk te maken.

De wethouder constateert dat de vele facetten van de problematiek die een rol kunnen spelen in de afweging voor een keuze voor een vervolg beheer in deze bijeenkomst goed zijn belicht. Zij dankt de deelnemers voor de open wijze waarop zij hebben bijgedragen aan deze discussie in deze bijeenkomst. De bijdrage van vandaag zal het gemeentebestuur betrekken bij de opstelling van haar standpunt over het vervolgbeheer. Het is het voornemen om op 5 september een voorstel in de raadscommissie te behandelen.